

Posudek vedoucí práce

KROFTOVÁ, Barbora. *Kvalita pracovního života učitelů gymnázií*. Praha, 2020. 89 s. (včetně příloh). Bakalářská práce (Bc.). Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce: PhDr. Renata Kocianová, Ph.D.

1. Obsah a struktura práce

Téma bakalářské práce Barbory Kroftové je oborově relevantní. Problematika kvality pracovního života učitelů je dlouhodobě předmětem zájmu, avšak zaměření na učitele gymnázií nikoliv, jeho rozpracování je přínosné.

Cílem bakalářské práce Barbory Kroftové byla „... analýza specifik práce učitelů gymnázií a propojení specifik práce s konceptem kvality pracovního života, na základě poznatků souvisejících s učitelskou profesí a východisky konceptu kvality pracovního života.“ (s. 6) Jako cíl empirického šetření si autorka stanovila „... změření kvality pracovního života na vzorku učitelů pražských gymnázií.“ (s. 6) a dále „... porovnání celkové spokojenosti učitelů gymnázií „s pracovním životem“ v profesi a „s aktuálním zaměstnáním“.“ (s. 6)

Práce je strukturována do pěti tematických kapitol. První kapitola zahrnuje pojetí konceptu kvality pracovního života a nástroje jejího měření. Druhá kapitola je věnována učitelské profesi, první podkapitola profesním charakteristikám a druhá problémům učitelské profese v České republice. Třetí kapitola představuje analýzu specifik práce učitelů gymnázií a kvality jejich pracovního života. Vlastní empirické šetření autorky obsahuje čtvrtá kapitola práce, diskusi pátá kapitola. Součástí práce jsou přílohy k empirickému šetření. Z hlediska tematické koncepce se autorce podařilo text dobře uspořádat.

2. Odborná úroveň

Zpracování textu i empirické šetření hodnotím celkově kladně. V rámci teoretických východisek by práci prospělo soustředění se na jejich reflexi. Vyjma empirického šetření je ve vztahu k tématu práce klíčová třetí kapitola, jejímž záměrem byla analýza specifik práce učitelů gymnázií a kvality jejich pracovního života. V rozpracování dané problematiky ve vztahu k „učitelům gymnázií“ vnímám určité rezervy, ve významné míře vystupuje v textu této kapitoly do popředí práce a kvalita pracovního života „učitelů“. Vypovídá tato skutečnost o významu rozdílů, respektive o tom, že odlišnosti vztahující se k učitelům gymnázií nejsou ve srovnání s ostatními učiteli zásadní? Například na s. 29 jsou k celkovému pohledu na specifika práce učitelů gymnázií uvedeny nároky, se kterými se musí učitel vyrovnat, „... které zároveň přispívají ke každodennímu prožívání vnitřního konfliktu učitele, například když má skloubit pedagogickou a vztahovou roli profese.“ (s. 29) Je tomu jinak u učitelů, kteří nepůsobí na gymnáziích? Obdobně například na s. 32: „Dalším významným aspektem pracovního života učitelů gymnázií je aspekt seberealizace.“, přičemž následuje odkaz k důvodům výběru učitelské profese (Ilgan et al., 2014, s. 118). Autorka k různým kontextům prolíná reflexi problematiky ve vztahu k učitelům gymnázií a ve vztahu k učitelům, například na s. 29–30 v návaznosti na úvahu ke spokojenosti a trvalému

výkonu učitele gymnázia uvedený spokojený pedagog (Evropská komise, Profese učitele v Evropě: praxe, názory a přístupy, 2015, s. 101), rovněž k pracovní spokojenosti učitelů gymnázií a učitelů v Závěru na s. 57. Analýza autorky zahrnuje například následující formulace: „Administrativní zátěž a časová náročnost profese učitele jsou relevantními faktory i pro učitele gymnázií.“ (s. 30), „Lze usuzovat, že pro práci učitelů gymnázií je materiální vybavení přinejmenším stejně důležité jako pro jejich kolegy v učitelské profesi.“ (s. 31)

3. Práce s literaturou

Zdroje, které autorka v práci využila, jsou tematicky relevantní, pro práci jsou přínosné. V textu autorka odkazuje v souladu s normou.

4. Grafické zpracování

Text má celkově pečlivou úpravu. Začleněné tabulky a grafy jsou optimální. Korekturní nedostatky jsou ojedinělé.

5. Jazyková úroveň

Celkově je jazyková úroveň práce vyhovující, avšak více formulacím by prospěla pečlivost. Například lze uvést v Úvodu práce v návaznosti textu nejednoznačné formulace: „Je přímo propojen ...“ (s. 6, 2. odstavec) a „Koncept jako takový ...“ (s. 6, 2. odstavec) či neobratnou formulaci: „Čtvrtá kapitola je empirické šetření měřící kvalitu pracovního života učitelů pražských gymnázií.“ (s. 7) V kontextu předešlého textu není vhodná formulace začátku odstavce na s. 11: „Z uvedeného tvrzení lze vyvodit, že kvalita pracovního života je indikátorem kvality života ...“ Dále lze uvést například neúplnou formulaci věty na s. 14: „Aspektů „času“, „jistoty“, „podmínek“, „odměny“, „vztahů“ a „seberealizace.““ či nezdařilou formulaci v Závěru práce na s. 56: „Pracovní život učitelů gymnázií je rozmanitý a náročný, jelikož učitelé gymnázií jsou součástí velké profesní skupiny učitelů, která vzdělává a vychovává prakticky celou mladou populaci společnosti.“

6. Podněty k rozpravě

- Viz otázky uvedené v bodu 2. Odborná úroveň.
- V kontextu seberealizace učitelů gymnázií jsou na s. 32 uvedeny možnosti využití odlišných strategií vyučování pro nižší a vyšší ročníky gymnázia. Mohla by v této souvislosti autorka uvažovat o učitelích čtyřletých gymnázií, víceletých gymnázií a učitelích jiných škol?

7. Závěrečné hodnocení práce

Předložená bakalářská práce Barbory Kroftové splňuje požadavky, doporučuji její přijetí k obhajobě s návrhem klasifikace velmi dobře.

V Praze dne 1. září 2020

PhDr. Renata Kocianová, Ph.D.